

RECENZIO

BACSÓ RÓBERT AZ UKRAJNAI BANKON KIVÜLI PÉNZÜGYI SZOLGÁLTATÁSOK PIACAINAK SZABÁLYOZÁSA AZ EURÓPAI INTEGRÁCIÓ TÜKRÉBEN C. MONOGRÁFIÁJÁRÓL

LENTNER CSABA

egyetemi tanár, intézetvezető, Nemzeti Közsolgálati Egyetem, Közpénzügyi és
Államháztartási Intézet, Lentner.Csaba@uni-nke.hu

Bacsó Róbert *Az ukrán bankon kívüli pénzügyi szolgáltatások piacainak szabályozása az európai integráció tükrében* című könyve egy alapvető tanulmány, melynek eredményei szélesítik az olvasók látáskörét és tudását.

A monografikus tanulmány a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola támogatásával és ajánlásával jelent meg.

Ukrajna a 2014-es forradalom következtében kinyilvánította, hogy az európai integráció útjára lép. Ezzel az állami szabályozás minden téren a nemzetközi normákhoz kell, hogy igazodjon.

A bankon kívüli pénzügyi szolgáltatások, amelyekhez a biztosítási, faktoring, zálogházi, hitelszövetkezeti, valamint magánnyugdíj-pénztári szolgáltatásokat soroljuk, az utóbbi években egyre nagyobb népszerűséget élveznek. Ezek volumene 2014-re elérte a közel 110 milliárd forint (3,5 milliárd euró) összeget, mely érték a 2008–2009 gazdasági válság óta a duplájára nőtt.

A bankon kívüli pénzügyi szolgáltatások piaca 5%-át képezi az ukrán pénzügyi piacnak. Alacsony piaci volumenének oka az ország rossz gazdasági helyzetével, a polgárok fizetőképességének csökkenésével és a jelzálogpiac, valamint a hitelszövetkezetek piaci helyzetének zsugorodásával magyarázható.

A könyvben megjelenik mind az állami, mind az institutionális szabályozás eszköztára is, mely figyelembe veszi a piac szereplőinek igényeit, és ösztönzi őket a felelősségteljes tevékenységre. A pénzügyi szakértők, beleértve a szerzőt is, nagy jövőt jósolnak ennek a fejlesztésnek, amit más néven metasabályozásként is említenek, mely ötvözi az állami szabályozás és önszabályozás mechanizmusait. Így e gyakorlat, aktív propagálása a 2015–2020-as „Bankon kívüli pénzügyi szolgáltatások piacának állami szabályozásáról szóló stratégia” elfogadásához vezetett.

A mű sajátos módon implementálja a pénzügyi piacok szabályozását a nemzetközi

térségbe, valamint átöleli a regionális, nemzeti és nemzetközi szinteket. A szerző különös figyelmet szentel a biztosítóknak és a hitelszövetkezeteknek, melyek szabályozási hatékonyságának elemzésén alapszik a tanulmány.

A könyv a felvetett problematikát 5 fejezetben mutatja be, melyek egymásra épülnek, és jól kiegészítik egymást.

A mű megírásához a szerzőnek alapos tájékozottságra, jártasságra volt szüksége a pénzügytanban, azon belül a pénzügyi szolgáltatásoknak szentelt kutatások szakirodalmában.

Az 1. fejezet az elméleti alapot tárja elénk – meghatározza a bankon kívüli pénzügyi szolgáltatások, valamint azok piacainak és fajtáinak fogalmát, feltárja azokat a tényezőket, melyek hatással vannak e piacok fejlődésére. A szerző, összegezve a kutatásokat, rámutat azokra a problémákra, amelyek e szektort jellemzik és megoldásra várnak. Ide tartoznak, például: az alacsony bizalmi szint a bankon kívüli piac szereplőihöz, információs asszimmetria, hivatali visszaélések, gyenge piacfejlődés, a piac alacsony tőkésítése, gyenge fogyasztóvédelem, erőtlen konkurencia, adózási problémák, nem megfelelő állami és intézeti szabályozás stb.

A következő két fejezet kitér a pénzügyi szolgáltatások piacainak szabályozására. A 2. fejezetben történelmi áttekintést kapunk a pénzügyi szolgáltatások szabályozásáról Ukrajna

függetlenségének kikiáltásától napjainkig. A szerző a nemzetközi gyakorlat bemutatásával alternatív szabályozási módszereket határoz meg, melyeknek hatékonyságát a 3. fejezetben elemzi és támasztja alá számszerűsített mutatókkal.

A 4. fejezet kitér a regionális szintre. A szerző nagy érdeme a régiók ellátottságának bankon kívüli pénzügyi szolgáltatások szintjét meghatározó módszertan kidolgozása. Ennek eredménye az, hogy konkrét adatokkal alátámasztott statisztikai elemzés állt elő. A könyvben bemutatott pozicionálási mátrix alkalmazható a világ bármelyik országában, régiójában megfelelő információbázis feltételei mellett.

Külön fejezetet szentel a szerző a nemzetközi gyakorlat bemutatására. Feltárja az EU-tagállamokban hatályos szabályozási mechanizmusokat. Bemutatja Magyarország pénzügyi szabályozásának főbb elemeit is, kitérve annak újításaira és hatékonyságára. A fejezetben javaslatok fogalmazódtak meg a bankon kívüli pénzügyi szolgáltatások fogyasztóinak védelmére.

A szerző szerint *„a gazdaság szektorainak szabályozási hatékonyságától függ az ország transzformációjának sebessége az európai standardokhoz”*.

A könyv elsődlegesen pénzügyi szakemberek részére ajánlott, valamint jól hasznosítható a közgazdászképzésben is.